

BELEŽKA

Sašo mi je ime. Bil sem v koloniji na Rakitni od šestnajstega dne kolonije dalje. Pomožni vzgojitelj, čisti prostovoljec. Preutrujen sem, da bi pisal. Tole je le, o čem bom.

Kako sem skupino vzgojiteljev doživel kot neskupino (neizključujoče). Kako bil lepo sprejet. Na začetku ne opazil nenaklonjenosti nekaterih vzgojiteljev.

Kako ostal, ne da bi prišel na Rakitno, da ostanem.

Ostal, ker mi je bilo všeč, ker hotel sodelovati pri boju, junaštvu.

Zato, ker sem bil všeč otrokom, in so mi oni rekli, naj ne grem v Ljubljano.

Kako sem se hitro počutil potopljenega v celoto, kako sem se prepustil in nič mislil, teoretiziral.

Kako sem se naučil hitro reagirati z gibom, mislijo, čustvom, ker se pri otrocih v nobenem od teh treh področij ne da dosti »mutiti« in ker so urni v vseh treh kot žival.

Kako me jo po nekaj dneh zadela utrujenost.

Kako sem se fino počutil, ko smo vzgojitelji delili hrano, oziroma nismo delili, ker je bila brez pogovarjanja skupna. Kako mi je bilo všeč, da smo vzgojitelji skrbeli, shranjevali hrano drug za drugega.

Kako dobro sem se počutil, povezan z vsemi (otroci, vzgojitelji), ko smo skupaj spali, jedli, hodili.

Kako sem se očistil.

Koliko topline je to skupovanje prineslo med nas, in to, da so nam tisti, ki so šli za dan v Ljubljano, nosili hrano iz Ljubljane, sem doživljal kot pozornost.

Kako redka, neresnična se mi je zdela Ljubljana, le o čem se imajo ljudje pogovarjati, samo zrak burkajo, nihče zares ne dela.

Kako je kolonija bila posebne vrste »zares«.

Kako mi je odleglo, ko sem se iz Ljubljane po enem dnevu vrnil na Rakitno.

Kako sem prinesel iz Ljubljane hrano, ki je bila edina tuzemska sladkost.

Kako se pri sporu med vzgojitelji nisem postavljal ne na Mirjanino stran, ne na Srečovo in Bojanovo stran, ampak mi je bilo žal, zlasti za Mirjano, malo za njiju, in kako sem bolj dajal prav Mirjani, čeprav zdaleč ne čisto.

Kako sem izdelal mnenje o krivdi obeh strani, ki je vse pojasnilo in razložilo, ni pa nič pomagalo za razrešitev situacije, razen, da naredi duhove bolj strpne, **situacijo pusti nedotaknjeno**.

Kako sem kasneje uvidel, da ves svet razlagam, da pa iz mojih razlag ni mogoče izpeljati nobenih dejanj, ker je vse, kar se zgodi, razumljivo na tak način, da je opravičljivo.

In kako Srečo in Bojan zastrujeta probleme in ko so problemi zaostreni, zahtevata rešitve. Včasih pretiravata in padata v klišeje ali pa teorijo vzameta preveč zares, ko je nujno nekaj narediti, in zaradi neskladja s teorijo ne naredita, ali pa vsaj pravita, da ne bosta. V glavnem pa iz ostrih formulacij pridejo fini, konkretni, človeški sklopi in zahteve.

Kako sem se samozavestno počutil pred ljudmi, ki jih sicer cenim in ki me zelo lahko omajejo in spravijo v dvom.

Kako je odpadel strah pred avtoriteto in zavore, ki jih običajno povzroča misel, da je nekdo zelo pameten in da veliko zna.

Če sem se prej s takimi sproščeno pogovarjal, sem se o drobnih stvareh, to je bilo z njimi kar fino, postal pa sem napet, če je bila tema abstraktna, če smo prišli na področje pameti.

Zdaj pa ne več in mirno izražam svojo mnenje.

Kako sem sploh veliko bolj samozavesten.

Kako z Rakitno res vem, da je človek **cel človek** in ne le možgani ali toplina ali spretnost ali kaj, in da šteješ in bivaš kot celota. Da so posebne lastnosti nekaj, da pa jih celota tebe šele bistveno določi, da te drugi doživljajo kot celoto.

Kako neuporabne so bile mnoge učene stvari in cela pedagoška teorija v konkretnih situacijah na Rakitni.

Kako sem postal bolj agresiven in kako manj »šparam« ljudi, kot je rekel Srečo, in kako se to čisto dobro tudi zanje obnese, zame pa veliko bolje.

Kako ni bilo hierarhije med vzgojitelji in zoprnega vtikanja. Kako si lahko nekomu brez komplikacij rekel, da ti kaj ni všeč pri njegovem delu.

Kako si vzgojitelji niso lastili otrok.

Kako ni bilo v zraku erotike, ki bi jo morali skrivati. V mislih imam erotične odnose, ki se razvijejo v vsakem skupinskem življenju in ki so vplivali na celoten odnos v koloniji. Jemali smo jih kot realnost, kot izkušnjo. Kakršenkoli odnos bi zavzeli do erotike, bi jo sooblikovali na povsem določen način. Molk vzgojiteljev ob erotičnih odnosih je laž. Molčati je vsaj na verbalni ravni pristajati na represiven odnos do erotike, ki so ga gojenci prinesli s seboj, je ignorirati enega ključnih problemov. Molčati ob problematični realnosti je znak, da je ta realnost tabuirana, nepristopna refleksiji. Na Rakitni je nismo konzervirali z molkom in z represijo, niti z »dobrohotnim« prijateljskim vmešavanjem, ki dejansko odvzame otroku pravico do zasebnosti na področju erotike. Z apriorno pravico do »prijateljskega svetovanja« erotične odnose napravimo javne, kar pa je v sedanji družbeni situaciji nezdržljivo z erotiko. »Prijateljsko svetovanje« na velikem planu se izkaže kot represija. Za varnost dodajam, da med gojenci ni prihajalo do oblik erotike ali samo seksualnosti, ki bi po banalni oceni šle v »šokantnosti« dlje, kot je običaj v takih kolonijah. Področje seksualnosti in erotike je bilo eno najmanj reflektiranih v koloniji.

Kako dobrodejno je deloval sproščen dotik kar tako in pri masaži.

Kako sem se naučil masirati.

Kako sem po koncu kolonije v Ljubljani opazil, da so bili otroci, zlasti oni nehipokritski, v primerjavi z ljudmi v Ljubljani.

Kako so se otroci razpirali in rasli kot rože, vsak dan nekaj novega.

Kako je celotno dogajanje šibalo kot noro, vedno v spreminjanju.

Kako sem se lahko sproščeno obnašal.

Kako sem se z otroki vedel kot z ljudmi in nisem nič vzgajal in premišljeval, kakšne vzgojne učinke ima to in drugo moje ravnanje.

Kako mi je postala jasna praznost in občost in drugačna resničnost teorije od resničnosti življenja, kako sta mi bila teorija in abstraktno pogovarjanje – zlasti po koloniji – zoprna in se ga zato nisem udeleževal.

Kako mi je bila nadležna avtoriteta Anice Kos in Stritiha.

Kako smo trije vzgojitelji pobirali papirčke s srečnim prepričanjem, da jih vsak sam.

Kako sem se bedasto počutil, ko sem priganjal otroke na kosilo in zajtrk, kamor sam nisem šel, če mi ni »pasalo«.

Kako smo imeli nekateri vzgojitelji proti koncu najbolj neurejene postelje.

Kako nisem ugotavljal in sprejemal razodetij z glavo, ampak jih **doživil** in se jih **ovedel** v glavi.

Kako je Rakitna pospešila dogajanja v meni. Agresivnost, urensničevanje mojih želja, neposrednost, trdnost in samozaupanje, bolj celosten pogled na človeka.

Kako sem našel v vzgojiteljstvu svoj »klic« in kako se mi še zdaj zdi »fajn«, ko mi je tudi teorija všeč in vidim, kako sta to dve resnični resničnosti.

Kako sem se z vzgojitelji povezal z meni nepoznanim, do takrat nedoživetim načinom.

Kako je moja stara mama, ko sem ji pripovedoval o tem, kako smo se imeli med seboj, začela kar pripovedovati o partizanih.

Kako se mi je študij postavil pod vprašaj in celo moje življenje in način doživljanja sveta in gledanje nanj, in kako sem se ovedel svoje kontemplativnosti, nedejavnosti.

Kako me je ta izkušnja resničnosti tistega, česar ne moreš odpraviti z mislijo, odmisli – you cannot wish it away – navdušila za resničnost in me ovedla moje in sploh študentske tople grede življenja.

Kako grem zdaj (oktobra) na lov na konkretno realnost v svet fizičnega dela na Nizozemsko.

Kako sem se po tej Rakitni ovedel, da si omejen v svobodi toliko kot tvoja skupina in da je svoboda individua svoboda njegove skupine, razreda in da je svet za spremeniti in za spreminjati.

Da sem postal jezen na ljudi, ki se preveč ukvarjajo s sabo, in ki zlasti o tem veliko govorijo, kot sem bil to jaz, in ki ne gledajo na svet kot na stvarnost, kot na zunanje stvarno določilo in okvir doživljanja in življenja.

Kako se mnogih stvari zavedam šele zdaj.

Kako se mi ni bilo težko vživeti v Ljubljano.

Da pa je to življenje korak nazaj, v blato, v mlahavost, v odlaganje, v neresničnost.

Kako ne morem sistematično opisovati še zdaj – dva meseca po koloniji – ker se začnem telesno neprijetno počutiti, če hočem vse spraviti v okvir.

Kako mi je bilo na Rakitni neprijetno pripovedovati o čemerkoli rakitniškim ljudem od zunaj.

Kakšno zanimanje in navdušenje mojih prijateljev za Rakitno, kako sem se na Rakitni razmigal in pretelovadil in nadihal. Kako sem imel kup spominov na otroštvo in podoživljanj, ko smo se topli, nožkali, rezali loke.

Kako smo se vzajemno poslali v kurac z otroki in nič kuhali jeze za naprej in

kako je bilo v Ljubljani zoprno paziti, kaj rečeš temu, kaj onemu.